

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimecres 10 de Novembre de 1897

Núm. 3.415

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
En provincias trimestre. 10'
Extranjer y Ultramar. 15'
Anónets, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la província
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de París.
Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.
Los demés dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Vinyas Americanas

DE

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo fuerisme dels carlins

III

(Acabament.)

¿Per ventura no s' volia anar tant enllà en la restitució? Dificil es respóndre a n' aquesta pregunta.

Cert es que dels mateixos carlins pòchs eran els que sabian de que s' tractava y que s' lo que tornava en realitat don Carles al tornar als catalans els Furs. Un escriptor carlí ha preguntat «quien, fuera de tres o cuatro eruditos, conoce hoy los fueros de Aragón, Catalunya y Valencia?» y 'ns consta que molts dels oficials carlins més instruhits que assistiren a la proclamació dels Furs de Catalunya que s' feu a Olot, ignoravan en que consistian aquestos y no podian, per consegüent, donarse compte de la verdadera trascendencia d' aquell acte. Es molt possible que D. Carles no estés gayre mes enterat que ells y que, apreciant que 'ls Furs no eran en realitat més que lleys o privilegis de caracter descentralisador (cóm se deduhéix de lo que avans hem manifestat) y, per gratitut, per amor á la justicia y un xich també per convenirli en aquells moments, no hagués tingut reparo en tornarlos.

De tots modos, ab voluntat o sense, el document, com hem dit, es terminant e importa la devolució de la totalidat, de la integritat dels Furs. No hi fa rés que en ell se digui per D. Carles que, pera adaptarlos á

les circumstancies dels nostres temps, cridarà als pòbles a qui s' dirigeix pera ferho de comú acord: perque, en bona llógica, acomodar una cosa a las circumstancies dels temps no es suprimirla, sino al contrari, retocarla, modificar els seus accidents, dexant intacte la essencia. Pendre aquesta frase com una condició ó com un pretext pera negar la reintegració total y completa dels Furs, seria obra de mala fé; aprofitarla pera alterar la seva essencia, seria una conducta indigna, y suposar que fou posada pera dexar la porta oberta a qualsevulla ulterior mixtificació, seria un innoble engany.

Aquesta frase, no obstant, produhí immediatament els seus efectes. En virtud d' ella, lo que de primer moment sembla un fet, un acte realisat en una promesa, en una realitat futura. La devolució no queda feta acte seguit; se farà quant, després de cridats els interesats, de comú acord ab D. Carles hagen adaptat els Furs á las circumstancies dels nostres temps. Després de la Alocució, las cosas a Catalunya, Aragó y Valencia quedaren en el mateix estat d' avans, fins en els territoris que s' pot dir que 'ls carlins tenien més o menos dominats.

¿Se pot assegurar que d' aixó n' fos causa l' estat de guerra, en que 'l país s' trobava? No: D. Carles a pesar de la guerra, jurá 'l furs Vascongats, y a Olot, a pesar de la guerra, no sabem si ab autorizació de D. Carles, se proclamaren els furs de Catalunya. Pero aquesta proclamació se pot dir que fou platónica y en res o en ben pòch modificá la manera d' esser de la terra catalana dominada pels carlins. Hi ha més: en una reunió que s' tingué a Olot de personas de representació del partit carlí de totes las provincias catalanes, se tractá d' obtindre de D. Carles, no sols una promulgació veritat dels Furs de Catalunya, sino la seva immediata aplicació en tot lo que no pugnés perjudicar a la guerra, sino més aviat ajudarla, «limitándose á la creación de la Diputación foral Catalana con facultad exclusiva de asumir el derecho de representación del país ante el poder real y de decretar y recaudar los tributos.» A dit efecte, en altra reunió tinguda a Vich, se firmá una exposició dirigida a don Carles (Juny de 1874) y se comissionaren dues persones pera anarlo a trobar, presentarli y apoyarla. Lo

que passá a n' aquesta comissió, les desatencions que hagué de sofrir escusantse de rebrela D. Carles, y 'l desengany que se n' emportá respecte á l' éxit de l' assumpto que duya entremans; es molt digne d' ésser llegit, y meditat per tots els vers amadors de Catalunya, en el folleto que publicá a Figueras l' any 1890. D. Jacinto de Maciá (un dels dos comissionats que feu el viatge pera anar a trobar a D. Carles), ab el titol de *D. Carlos y los fueros catalanes*.

Molt podria aquest folleto servirnos pera millor conneixer ó ilustrar lo punt que tractém; pero, fermes en nostre propósit de no pendre en compte mes que 'ls documents oficials ó autorisats del partit carlí, nos limitarem á fer notar que en lo manifest del Morentin (que tant ha donat que dir baix punts de vista), si be s' confirmen y ratifican en globo y d' una manera general los documents anteriors de que hem fet mérit, ni sisquera se menciona la paraula *Furs*, y en cambi s' hi llegeix la declaració següent apropósit de la vaguetat atribuhida á certas promesas de don Carles: «*Pero hay doctrinas políticas sujetas á la mutabilidad de las cosas humanas y á la variedad de las circunstancias y de los tiempos; y sería temerario empeñarse en compromisos basados en improvisas contingencias*».

Aquesta frase, encara que enclogui un fondo de veritat, es susceptible d' ampliaciones prácticas molt més perillosas que la condició ó salvetat final de la Alocució als pobles de la Corona Aragonesa, y deixa la porta oberta de bat á bat pera la atenuació ó revisió posterior de todas las afirmacions y promesas no ben claras y concretas que s' haguessin fet ó s' poguessin fer en lo successiu.

Resumint, donchs la doctrina dels documents oficials carlins del temps de la segona guerra civil, resultat que don Carles, apreciant los Furs potser equivocadament y com una mida de carácter solzament descentralisador, promet no obstant tornarlos integramental com estavan avans de Felip V. fentho en virtud de l' autoritat que com á rey creu li correspón, y acomodarlos á las exigencias dels nostres temps de comú acord ab los interessats.

Comparat aquest criteri ab lo dels documents anteriors á la guerra, resulta també que 'l camí del programa del partit carlí ha avansat molt més de l' autonomia dels pobles espanyols, y que se li pot aplicar ab justicia lo dictat de fuerista, es lo ben enterat de que s' tractava de cumplirlo y aplicarlo ab sinceritat.

J. B. Y. S.

ARTS Y LLETRAS

Impresions de Madrid

(CARTA DESCLOSA)

A miich Aladern:

Fa quinze dies que m' trovo á Madrid, la capital d' Espanya, la terra dels sigrons, dels *chulos* y de las farssas.

Fa quinze dies que anyoro ma estimada Catalunya, que no veig sa hermosa campinya plena de llum, de flaires y colors.

Per qui tot es crú, negre, esteril y esquitit: ab pron feinas he vist lo sol, y quan surt ne fa gens bons cara, sembla que estiga convalescent d' una malaltia, ó que no siga 'l mateix que lluheix á Reus.

Durant lo viatge no vaig sentir cap més impresió que 'l plany de surtir de la meva patria y la tristor que

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 9 de Noviembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÒMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	759 758	100 100	0'5	3'0	Nuvol	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m. 3 t.	Sol. . . 39 Sombra 29	11	15 17	E. E.	Jun Nin	0'7 0'7

Si s' reuneix suficient número de senyors regidors aquest vespre celebrarà sessió de primera convocatòria nostre Excm. Ajuntament.

Lo recaudat ahir per concepte de Consams en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1244'76.

Lo drama «Terra Baixa», de Guimerà, traduït al francès per Mr. A. G. Bertal, serà estrenat dintre de poch en lo teatre de la Bodiniéro, de París, per la companyia dramàtica del «Teatro d' audicions», que dirigeix Mlle. Magda Magnerá.

Reproduïm aquesta notícia que trobem en *La Reivindicació* ab verdadera y profunda satisfacció, perquè al fer justícia á Fransa al primer autor dramàtic català, nos sentim ab ell honorats y afalagats.

Al objecte de celebrar lo retorn de *Lo Regionalista* á Barcelona, lo dia 14 del mes que som, á dos quarts de duas de la tarde, lo Consell directiu de la «Asociació Popular Regionalista» y lo director, redactors y administrador del esmentat quinzeneri, s' entaularán á la Fonda Hotel Condal.

Havém rebut lo número de Novembre del *Resumen de Agricultura*. en la qual figuran los següents articles: «Sesenta años de progreso en la ciencia agrícola» «Metamorfosis destructivas de los vegetales», «El desbarbolado», «Experimentos comparativos de cultivo de trigo Rieti y trigo Rojo», «El carbón de los cereales», «Utilidad de las hojas de patata como forraje», «El black-rot y sus remedios». Ademés d' aquets articles avaloran lo número nutridas seccions de «Bibliografía» «Problemas agrícolas», «Crónica agrícola y Revista comercial».

La numerosa redacció d' aquesta Revista contesta gratuïtament las consultas que sobre cuestiones agrícolas fassin los suscriptors.

Lo *Resumen de Agricultura* se publica cada mes, y forma al fi d' any un tomo, que es un resumen periódich escullit de tots los adelantos agrícolas. Se suscriu á Barcelona, Pi, 5, per 10 pessetas al any.

Ans d' ahir á Barcelona se repartí una alocució firmada per don Joseph Sol y Ortega, D. Tiberi Avila, don Francisco Ban Martinez, D. Eusebi Corominas y D. Joseph Portella. encaminada á promouren un moviment dintre de la legalitat en la opinió pública contra la suspensió de garantias constitucionals en aquella provincia.

Al efecte se convocá pera ahir á las nou de la nit, un meeting que se celebrá en lo teatre Tivoli.

Lo número vinent de nostre estimat company *Lo Regionalista* tornarà á sortir á Barcelona, gracias á haver comprés lo senyor Larroca l' improcedent de la tiránica y absurda disposició del «cumplido caballero don Eduardo Hinojosa».

De mica en mica s' aniran desfent com un bolado las barbaritats y estupidesas de la passada dominació conservadora canovista, que que pobretal s' ha ensostrat per sempre mes en mitj del general descredít, sense poguer fer ni l' mes petit esboranch al cada dia mes triomfant regionalisme.

Avant y fora, que todas las tiranías canhen y s' destrossan, enlayrantse sempre amunt las ideas honradas y regeneradoras.

La «Correspondencia Militar» que, segons se diu, gosa de molt predicament en l' Exército, escriu lo següent:

«Si no hem perdut fins los últims pudors de la honra, si no volém ser l' escarni y la xacota del mon enter; queda un camí, un non empréstit de 200 millions y 50.000 homes en viatge perá Cuba, avans de fi de mes.»

Y que al següent estiguin los rifles del generalíssim en qualsevol tenda de trostes vells de la Habana.»

Casi casi que estém per donárloshi rahó, porque ab 200 millions més pera continuar la guerra, no quedaria de la isla de Cuba ni las pedras, y allavoras jaden insurrectes!

Per lo demás, y prenentsho per la part seria, lo suelto val un potosi ¡Encare no li ha passat la oportunitat á la novela de Cervantes! ¡Si l' s' coneixia als castellans aquell ingeni immortal!

La alocució pera assistir al «meeting» celebrat á Barcelona, de que parlém en altre suelto, diu aixís:

«BARCELONINS: Lo dimars, 9 dels corrents, en lo teatro del Tivoli y á las nou del vespre, se celebrarà un «meeting» ab lo doble objecte de demanar als poders públichs que aixequin la «suspensió de garantias constitucionals» que pesa sobre aquesta provincia y obrin una amplia informació encaminada á examinar l' us que del poder discrecional han fet lo Govern y sos agents, y á depurar las responsabilitats segurament contretas per los mateixos.

Vos invitém á dit acte, excusant fervos present, la importancia de son objecte, en atenció á ser ella tan evident pera tots los que estiman en alguna cosa la llei, l' dret, l' honor, la dignitat y la independència del ciutadá.

Barcelona 7 de Novembre de 1897.—La Comissió.—Tiberi Avila, Francisco Bau y Martinez, Eusebi Corominas, Joseph Portella, J. Sol y Ortega.

A mitjos de mes publicarà la «Gaceta» los decrets disposant la implantació á Cuba del non regímen de govern que ha de concedirse á aquella Antilla.

En dits decrets se trobarán compresas las reformas del cens electoral y la llei del sufragi.

Ab aixó y un llonguet no quedarà un cubá que s' quedi en dejú.

La Academia de la Verge de Montserrat de Barcelona celebrá l' prop passat diumenge la festa inaugural d' aquest curs académich. Llegiren poesías los senyors Güell, Massó (J.), Raspall (M. J.) y Barenys, que foren molt aplaudidas. La secció musical de la Academia, que dirigeix l' inteligent professor D. Domingo Lupresti, obtingué una merescuda ovació al terminar cada pessa de conjunt. Lo discurs doctrinal fou pronunciat per lo senyor President don Manel Massó que tractá del antich origen del comer catalá, treball en que s' posá de relleu la grandesa de nostra Patria en tots los rams d' activitat com la industria, comer, etc. Lo senyor Massó fou molt aplaudit. Lo doctor Gatell pronunciá l' discurs de gracias y aconsellá ab gran elocuencia als académichs que seguíssin lo bon esperit del poble catalá que te tan gloriosas tradicions.

Llegim en lo «Diario de Lérida»: «La cullita d' oli en aquesta provincia, serà més curta encare de lo que suposavam. En las tres comarcas olivereras principals, Garrigas, Urgel y Segarra, no s' cullirà, per lo general, ni pera l' gasto.

En la Litera serà quelcom major. Envers la ribera del Ebre la cullita serà bona, y en alguns pobles, extraordinaria. Allí han acudit los compradors de Zaragoza que l' s' hi costará prop de pesseta l' kilo posat en dita plassa.

La provincia de Tarragona, ha sigut més afortunada que las de Lleyda y Huesca, aquest any.»

Respecte á la conferencia que nostre amich mossen Bosch, rector de Talarn, doná en lo «Centro Excursionista de Barcelona», diu la premsa de la capital:

«En la nit del dimecres doná lo prebere don Vicens Bosch, en lo Centre Excursionista de Catalunya, una veïllada pera donar á conèixer sa colecció de cansons populars catalanas, cuels melodías lo disertant executà per medi del armenium. Algunas composicions foren aplaudidas ab entusiasme perquè reuneixen todas las qualitats que avaloran als cants populars: ingenuïtat y sinceritat en lo sentir y senzillés d' expressió.

Mereixen citarse especialment «La filla del pagés», «La torre xica», «La filla del carmesí», «La porqueroles» y «Las tres ninetas». Felicitem coralment al conferenciant.

En lo Museu episcopal de Vich durant los mesos de Setembre y Octubre s' han fet las següents adquisicions:

A més de la notable momia ha vingut á enriqueix la secció egípcia una colecció d' objectes regalats per l' Excm. Sr. D. Frederich Raurat, d' Alexandria. Entre ells sobressarten per sa importancia una curiosa pintura sobre paste ab escenas del llibre dels morts; una

fan las ermas planuras de Ca-tella. ¡Quina terra més diferente de la nostra! Tot pla, cap mena d' arbre, no es veu ni un cep, no hi ha rocám ni montanyas, ni hortas ni jardins, ni casi aucells. No es veu més que una gran taca de ocre d' un color brut que s' ajunta allá lluny ab lo cel, formant una ratlla negrenca y dura. Sembla un desert. Els pobles de lluny se confonen ab la terra perquè d' ella están fetas las casas. Sembla que hi hagi l' dol y la miseria per tot arreu, en lloch se veu una nota blanca, res que parli á l' ánima, res tendre ni delicat. La gent d' aquestos pobles semblan que tots estiguin malalls, ó al menos que no tingan cabal salut, mostran un color trencat, semblan á la terra que trepitjen; jo crech que molt es degut á la falta de netadat.

Ningú diria que per aquell terreny se fa cap á la Cort. Madrid, mirat de lluny no té silueta, y l' s' voltants no responen á la idea que generalment se forma de la capital d' Espanya. No sembla més que una vila gran, es trova á faltar moviment y tot lo que caracteriza las inmediacions de las grans ciutats. Madrid apareix en sech y s' hi entra de cop, los que hi vagin distrets ni se n' adonen de la arribada.

Lo primer que s' nota al entrar á Madrid son las tabernas. N' hi ha gran abundó per tot arreu; per las cantonades, á las plasses, per los barris apartats, per los céntrichs, no es trova un carrer per curt que siga sense al menos una taberna; sembla que hi siga obligat, no hi manca en lloch. Devant de la Estació del ferro-carril, en una petita plassa ne hi ha vuit.

Sense echar unas copas los madrilenys, fetas las degudas escepcions, no se sentan ab alé de comensar cap tasca ni fer res bó ni dolent. Ab ví s' encoratjan, celebran las alegrías y s' consolan de las tristezas, molts no son felissos sino quan lo vi l' s' alegre, y es creuhen que aixó fa home. El verdader madrileny, y sobre tot la classe menestrala, deixa avans de menjar que de beure. Vent los matalassos, las flassadas, la capa y tot lo que té per anar als toros ó de juerga. D' alló que dihem á la nostra terra:

«Mentras el sol fa claró,
alé el sol fa claró,
per quan vinga la foscó.»

no hi volen saber paraula, se n' riuhen, tenen no més que un duro y se l' gastan de cop, tot senrer y de qualsevol manera y ab tota tranquilitat, no pensan que al endemá no tindrán per menjar; demá rai, dinen, demá serà un altre dia, y que me quiten lo bailado.

Aixó es Madrid, la messa que es veu y mes se be-lluga.

Enguany la festa dels morts, no ha estat tan lluida com de costum, la pluja ho ha destarutat tot, no deixaba cremá l' s' ciris, feya molbé las coronas y llassos, taceba l' s' pensaments de vellut y todas las ofrenas.

Aquest contratemps ha donat lloch á que molts personas de seny hegin recullit y dut á casa seva lo que havían posat per guarnir las sepulturas y ninxos. Y altres mes prudents ni ho han dut, mal águanyat han pensat, ningú ho veuria, y am tot y haverhi grans dedicatorias ho han desat ben plegadet á la caleixera per l' any vinent.

La viuda de Cánovas ho ha entés millor que ningú, y ha exposat totes las coronas en un aparador de botiga del carrer de Alcalá, dies avans del senyalat per dur las el cementiri.

Així tothom las ha vist com veu altres vegadas trajos de novia ó corbatas de novetat.

Y prou de morts.

Del moviment literari y artístich, li parlaré un altre die, avuy no hi ha que dir res que valgui la pena.

Ja están oberts tots los teatros y l' s' cartells anuncian lo de sempre, «Al agua patos», «El duo de la africana», y demás neulas del género chico. Aixó y l' s' dramas efectistas de gran aparato escénich es lo que engresca y fa sentir á la generalitat dels madrilenys. No l' s' hi parlen d' altres géneros y tendencias novas, no en volen sapiguer res, y l' s' molts que passen per inteligents, ne parlan malament sens conèixelas.

No l' s' hi parlen, no, d' un art verge, d' un art sim-bolista, plé de vaguetats, de tendresas, de flaires, de llum y de rosades. Ells no venhen las mitjas tintas, ni las boyras, ni l' s' núvols blancs, sols venhen los negres.

En lo cel no més hi venhen lo color fosc que te en las nits sense lluna ni estels.

Aquí l' art per excelencia es el arte del toreo.

HORTENSÍ GÜELL.

Madrid 6 de Novembre, 97.

SECCIO OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Don Joseph Maria Borrás y Sarda, Alcalde Constitucional de la ciutat de Reus.

La falta d'observancia de las prescripciones continuadas en las ordenanzas municipales en lo referent á la extracció y conducció de las terras sobrants y runas que resultan dels edificis, dona lloch constantment á queixas del públich y no pocas vegadas á cuestiones de trascendencia.

Al objecte d'evitarlas en lo successiu y desitjant que s'cumpleixin rigurosament las disposicions que regeixen sobre l' particular previ acort del Excm. Ajuntament que tinch la honra de presidir

Faig sapiguer:

Article primer. Queda terminantment prohibit treure ditas terras y runas sense un permís especial d'aquesta Alcaldia, havent de ser conduhidas al punt que en lo mateix se determini.

Art. segon. Aquest permís deurá solicitarse de la Alcaldia en lo Negociat de Foment de la Secretaria Municipal durant las horas d'oficina y será sol's válit per un dia devant ser renovat si la operació hagnés de prolongarse per més del expressat terme.

Los contraventors á las disposicions d'aquest bando serán castigats ab la multa de 25 pessetas.

Reus 9 Novembre de 1897.—L' Alcalde, Joseph M. Borrás.

Registre civil

del dia 8 de Novembre de 1897

Naiements

Mercé Sanchez Sardan, de Francisco y Belén.— Francisco Ferré Salvat, de Frederich y Josepha.— Joan Cort Borbonés, de Jaume y Magdalena.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Eternitat Solé Roca, 2 anys, carreró de Sant Roch, 2.—Assunció Cristiá Ballesté, 25 anys, Manicomí.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Andreu.

Sant de demá.—Sant Martí.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 7

De Mazarrón y esc. en 20 dias, bal. «San Sebastián», de 57 ts., ab efectes, consignat á D. Joseph Maria Ricomá.

De Wasa en 73 dias, corb. sueca «Prins Caris», de 358 ts., ab taulons, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

De Málaga y esc. en 4 dias, vap. «Sagunto», de 345 ts., ab efectes, consignat á D. Anton Mas.

De Santander y esc. en 12 dias, vap. «El Gallo», de 308 ts., ab petrolis consignat á D. Joseph Maria Ricomá.

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 8

De Hamburgo y esc. en 22 dias, vap. «Alvarado», de 789 ts., ab efectes, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

De Brest y escalas en 15 dias, vap. francés «Mitidja», de 603 ts., ab bocoy buyts, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

Despatzadas

Pera Génova y esc. vap. «Sagunto», ab efectes.
Pera Hamburgo y esc. vap. «Alvarado», ab efectes.
Pera Barcelona vap. «El Gallo», ab transit.
Pera Barcelona vap. noruech «Sevilla», ab transit.
Pera Gandía vap. noruech «Nápoli», ab lastre.

BOLSI DE REUS

Cotisations realisesas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	63 85	Fransas	60 00
Exterior	79 62	Cubas vellas	93 12
Colonial	91 73	Cubas novas	77 00
Norts	23 30	Aduanas	97 25
Obligacions	81 57	Oblig. 3 0/0 Fransas	53 22
		Filipinas	92 12

PARIS	85 03	Norts	
Exterior		GIROS	
Paris	83 90	Londres	33 70

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63 65	Filipinas	
Exterior	79 62	Aduanas	97 00
Amortisable	77 00	Cubas 1886	93 12
Fransas	19 90	Cubas 1890	77 00
Norts	23 30	Obs. 6 0/0 Fransa	96 25
Exterior Paris	60 07	Obs. 3 0/0	53 25
Paris	33 90	Londres	33 70

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y módelat

DIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l'aygnada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.er—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 9.

Ha causat bastanta estranyesa la suspensió del Consell de Guerra de Cuba que ha de jutjar als tripulants apressats de la goleta «Competidor».

Se comenta més aquest assumpto, per quant no s'ha senyalat nou dia pera la reunió del Consell de guerra.

—Lo periódich filibuster «The World» ha comensat una campanya sensacional; sens dupte la darrera tentativa dels rebeldes, pera interessar á la opinió en favor de sa causa.

Ultimament ha publicat un grabat presentent á varis habitants de Cuba extenuats per la fam.

—Es esperat en lo Cairo lo rey de Siam.

Desseguida visitarà al Jedive, habitant en son palau durant sa permanencia allí.

Chulalong Korn estigué á Constantinopla permaneixent pocas horas en dita capital.

—«El Imparcial», comentant la reunió romerista d'ahir, diu que aquésta es la última aventura del senyor Romero Robledo, afirmant que la política que s'proposa seguir fracasará.

Diu que sa unió ab lo general Weyler li recorda lo següent succés:

Un senyor invertí en certa ocasió un enorme capital en la compra de sangoneras.

Ocorregué poch després que l'capitalista s'arruiná perque totes las sangoneras li sortiren mansas y no pegavan.

Paris 9.

Los informes recollits per los periódichs del matí y per la policia feyan del tot inexplicable lo suició de tots los individuos de la familia Dreyfus.

S'ha comprovat que la fortuna dels Dreyfus es important, comprenentse en ella bens á Valladolid, ahont residí M. Dreyfus durant alguns anys.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Compánia d'ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avny.—10.ª d'abono.—Estreno de la popular ópera espanyola basada en la obra de D. Joseph Felix y Cadina, del mestre Bretón, titulada «La Dolores».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

cara en fusta de sicomor de las que s'acostumayan á dosar en las tapas de las caixas de las momias, copiant un tipo etiópich; set estatuetas, entre ellas un Ossiris de bronce y las demás de fusta y pasta vidriada; cinch símbols de diferentes divinitats en bronce y ferro cuyta; sis escarabats ab inscripció geroglífica; varis amulets de diferentes formas, alguns d'ells ab llegendas; una má de momia ab las venas que s'posavan en los embalsaments; dos collars, tres brassalets, un d'ells de bronce, y dos ungüentaris.

A més s'ha colocat una destra proto histórica y un «ñbula» romana de bronce, objectes d'especial interés per esser trobats als voltants d'aquella ciutat; un petit gos de bronce y quatre marcs de terrissers emporitans; una pintura sobre taula representant la Sagrada Familia, obra de principis del sigle XVI; una caixa de núvia ab sos plafons pintats y ab escuts, del sigle XVI; un guitarró d'últims del mateix sigle ab bonich calat, y una aranya de cristall, notable exemplar de últims del sigle passat. També l' monetari s'ha aumetat ab nombrosos exemplars y entre ells alguns de molta valua, essent de notar quatre monedas gòdas dels regnats de Sisebutus, Suintila y Sisenandus.

Ha de contarse igualment com adquisició de memorable interés la recomposició que s'es feta d'una magoífica capa pluvial, obra inglesa del sigle XIV, propietat del Capítol Catedral, que s'havia trossejat per convertirla en duas dalmáticas pera escolans, un drap de faristol y unas cobertas de missal, objectes que estavan ja exposats en las vitrinas del Museu. Ara, ab lo que s'ha fet, pot veures perfectament quin era l'efecte que produhiria, aqueixa magnífica pessa d'indumentaria sagrada quan estava en tota sa integritat, ressaltant aixís la manera de desarrollarse son magnífich dibuix fet en or y formant dossierats ab imatges de Sants, sobre l' vermell vellut de seda en que campeja.

A més lo M. I. senyor Vicari General ha depositat en la Secretaria del Museu una interessantíssima collecció de manuscrits é impresos del may prou alabat antiquari de principis de sigle, lo canonge don Jaume Ripoll y Vilamajor. Entre ells hi ha notas d'especialíssima importancia per la historia de Gatalunya y Vich.

Segons costum de tots los anys, dijous passat se cantá en la Sta. Iglesia Catedral de Barcelona, un aniversari en sufragi de l'ànima del Rey D. Jaume II d'Aragó. Per molts anys s'ha cregut y s'ha assegurat que l'aniversari que l'3 de Novembre s'canta en la Catedral, en son altar major, estava dedicat al Rey D. Jaume I lo Conqueridor. No es aixís, sino que donya Elisenda de Moncada l'instituí en sufragi de l'ànima de son espós D. Jaume II, que en 1298 posá la primera pedra de la actual Basílica, de la que es per lo mateix fundador, constant aixó en una de las lápidas de la porta de Sant Ibo.

SECCIO LITERARIA.

Apunte

Descalços sos peus, mirant mar endintre,
desfet el cabell, la cara marcida
canta
canta una cançó la folla Conxita
i l'ona sos peus li besa entristida.

Del poble 'ls baillets jugant l'apedregan
i fins algun d'ells, de cara perversa,
rient
rient, el cabell li estira i forseja
fentla aixís plorar.... Y el cel s'asserena.

Las aigas del mar una cançó cantan
cançó que al ocell am son tiu 'companya
i els rems
i els rems ban bogant.... i passa la barca
i el mariner riu.... riu i també canta.

Riallas i plors la platxa n'escolta.
Riallas del hom' que á la barca es gronxa
i els plors....
i els plors de la Sió, de la trista folla,
que del mar endins contempla les ones.

GENERAL GINESTÁ PUNSET.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12:41 t. mercancias, segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:8 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,

8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
De id. directe 10:30 t.
De id. id. 1:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra:—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropes de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
Pera id. á las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y las líneas á las 8:00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2 “
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina,	2 “
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2 “
«Costums típicas», per id.	2 “
«Alcoy», monografia, per id.	4 “
«Poetas», per Manel Marinello,	2 “
«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguier,	4 “
«Lo Pl de las tres brancas», per id.	2 “
«L' Aglenya», per Ramon Masifern,	4 “
«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents,	12 “
«La Fada», per id.	4 “
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2 “
«Anat pel mon», per Santiago Russinyol,	16 “
«Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell,	12 “
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20 “
«Poetas», de Joan Maragall,	8 “
«Alades», per Emili Guanyabens,	8 “
«Fructidora», drama, per Ignaci Iglesias,	8 “
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria,	12 “
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20 “

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata,	12 “
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12 “
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu,	12 “
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8 “
Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.	
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:	
«Sant Ramon»,	2 rals.
«Plany»,	2 “
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet,	4 “

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe,	12 “
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer,	2 “

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjers.

BANCH HIPOTEGARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 1/2 per cent d' interés anyal amortisables á llarch plasso de 5 á 50 anys. Ab garantia de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anyalitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera 'l propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital.
Además lo Banch, acepta en cualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam.
No importa que las fincas estiguin hipotecadas.
No s' admeten préstams inferiors á 4.500 pessetas.

Agent pera la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar operacions, trobaran á dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Novembre de 1897

LINEA DIRECTA PERA 'L RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Novembre directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

FRANCE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Novembre lo vapor «Les Andes»

lo dia 11 de Novembre lo vapor «Les Andes»
Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.^a, Plasse de Palacio.—Barcelona.